

ובמצוות, בלימוד התורה – נגלה דתורה ופנימיות התורה, ובקיום המצוות בהידור . . . וכל זה – מתוך הצפי' והתשוקה וכו' חזקה לגאולה¹⁰ – „אחכה לו בכל יום שיבוא“¹¹, כפי שאומרים בכל יום בתפלה: „ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים“, ו(בימי החול) – „את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח“. וכמדובר כמ"פ.

לעילוי נשמת

ר' גדלי' חנוך ב"ר פינחס ע"ה סניידער
נפטר ביום כ"ד אדר שני ה'תשל"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת חנה בת רייזל תחי' סניידער
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה
*

נדפס ע"י חתנם ובתם

הו"ח ר' שמואל וזוגתו מרת מלכה שיינדל
ומשפחתם שיחיו סטראל

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To dedicate an issue in honor of a loved one, call (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:

<http://www.torah4blind.org>

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

שמיני

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק יז
(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי
„מכון לוי יצחק“
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים ואחת לבריאה
ה'י' תהא 'שנת פלאות אראנו

יום הולדתו של אדמו"ר מהר"ש, וידוע הוראתו ונתינת כח שלו בענין "מלכתחילה אריבער"⁴ – שהוא דור הששי (מהבעש"ט), חזקה בכפליים, ומזה מגיעים לדור השביעי, דור השמיני, עד לדורנו זה – דור התשיעי (ג' פעמים ג' חזקה), שנעשה הכנה קרובה – בלי הפסק כלל – לעשירי יהי' קדש בגאולה האמיתית והשלימה.

ובכל זה מקבל כאו"א תוספת כח מאתפשוטותא דמשה⁵ שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובפרט שקראנו היום בבית הכנסת שלו . . ומבית תפלה זה נמשך הכח גם מחוץ לבית זה, עד בכל העולם כולו, גם בפינה נדחת (בגשמיות וברוחניות) בעולם, עד שנעשה "ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים"⁶, ביחד עם "מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו"⁷,

– וכפי שמתקיים מעין זה בזמנים אלו (שנת נסים ושנת אראנו נפלאות) – ה"מקבץ נדחי ישראל" ממדינה ההיא בלי הגבלות (לא כפי שהי' קודם שבכדי לצאת משם היו צריכים ליחוס מיוחד ודרישה מיוחדת), והם באים לארץ ישראל, ג"כ בלי הגבלות (לא כפי שהי' בזמן שלפני זה, כידוע ומפורסם) – וזהו מהגילויים שלמעלה ממדידה והגבלה הבאים עוד בסוף זמן הגלות.

ובפשטות:

כאו"א מישראל, אנשים נשים ואפילו טף, יש לו אחריות להוסיף בעבודתו להביא את משיח צדקנו בפועל ממש!

ומזה מובן, שאין מקום כלל שבמקום לפעול בעצמם יסמכו על אחרים או יטילו את העבודה על אחרים – אלא זוהי העבודה **דכל אחד ואחת**, כאו"א צריך לעשות בעצמו את העבודה ד"לשמש את קוני" (שלשמה "אני נבראתי"⁸), ובודאי שיש לו כחות ע"ז (כיון ש"אני מבקש כו' אלא לפי כחן" כנ"ל).

ובמה מתבטאת עבודה זו – הרי זה ג"כ בפשטות: בהוספה בתורה

א. פירוש רש"י על „שאו...“

לאחר שהתורה¹ מספרת אודות מיתת נדב ואביהוא, נאמר², ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפן... ויאמר אליהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקודש אל מחוץ למחנה. רש"י מצטט את המילים „שאו את אחיכם...“, ומפרש: „כאדם האומר לחבירו העבר את המת מלפני הכלה שלא לערב את השמחה“.

מנין ההוכחה שהאמירה „שאו את אחיכם...“ לא היתה כדי לקברם³, אלא „שלא לערב את השמחה“? על כך עונים המפרשים⁴, שקשה לרש"י הפירוט בפסוק „(שאו...) מאת פני הקודש אל מחוץ למחנה“, שהרי אם האמירה „שאו...“ היא רק לצורך הקבורה צריך היה לומר „שאו את אחיכם וקברו“? אף אם נאמר שהכרחי לציין שמקום הקבורה צריך להיות „מחוץ למחנה“, עדיין מיותרות המילים „מאת פני הקודש“⁵.

מכך מסיק רש"י, שהמילים „מאת פני הקודש“ מבטאות את מטרת „שאו את אחיכם“, והסיבה לכך היא „שלא לערב את השמחה“⁶, שהיתה במשכן באותו יום.

אך פירוש זה אינו מובן:

א) מדוע מצטט רש"י את המילים „שאו את אחיכם“, ולמילים „מאת פני הקודש“ הוא רומז במילה „וגו“ בלבד? אם ההוכחה לפירושו נלמדת דוקא מן המילים „מאת פני הקודש“,

הוא צריך היה לצטט⁷ קודם כל מילים אלו?⁸ (ב) ועיקר: ההדגשה „שאו... מאת פני הקודש“ מובנת בפשטות. הצינוי „שאו...“ לא נאמר רק לצורך הקבורה, אלא צריך היה להוציא את הגופות⁹ של נדב ואביהוא כדי שהטומאה¹⁰ לא תישאר במשכן¹¹. ומשה היה צריך להדגיש זאת, כדי שיזדרזו לעשות זאת, ולא ישוּו את הטומאה ב„פני הקודש“¹².

ושבו נשאר אפוא השאלה מנין לומר רש"י את החידוש שהצינוי „שאו...“ נאמר כדי „שלא לערב את השמחה“?

ב. מדוע מוסיף רש"י את המשלו:

בפירוש רש"י עצמו אין מובן: מדוע צריך רש"י להוסיף את המשל „כאדם האומר לחבירו העבר את המת מלפני הכלה“. לכאורה, די היה אילו אמר רש"י בקצרה: „שאו את אחיכם וגו' – שאין לערב את השמחה“?

השאלה אף חזקה יותר: אותו ענין – שאין לערב את השמחה – מוזכר בדברי רש"י שני

(7) וגם: למה מעתיק רש"י גם התיבות „את אחיכם“, שלכאורה אין רש"י מוסיף ביאור בתיבות אלו כלל.

(8) ובדפוס א' וב' רוב כת"י רש"י (שתח"י) נעתק רק „שאו את אחיכם (בני וגו')“.

(9) ראה רש"י לקמן (פסוק ה), „שלא נשרפו .. אלא נשחתם“. וראה בארוכה שם אפרים לפרש"י. ואכ"מ.

(10) גם א"ל שעדיין לא נצטוו על טומאת מקדש [עין רש"י תצוה ל, י"ד. ויקרא ה, ב"ג. פרשתנו י, יז. נשא ה,

ב. וראה צו ז, יט"ב. ואכ"מ] – הרי מובן בפשטות (גם לכן חמט) שאין מקום למת במשכן.

(11) בתו"כ פרשתנו (י, ב) פלוגתא אם מתו בפנים או בחוץ. אבל (נוסף לזה שגם להדיעה שמתו בחוץ ה"ז בחצר המשכן, הרי) בפשוטו של מקרא מתו „לפני ה“ במקום שהקריבו ה, „אש זרה“ ושמשם יצא „אש מלפני ה' ותאכל אותם“ (שם, א"ב).

ולהעיר מהשקט דאם מתו בפנים הרי נטמא המשכן וצריך הואה כו' (רבותינו בעה"ת דעת זקנים והדר זקנים), פ' הרא"ש וטור הארוך פרשתנו (שם, ב"ה). וזית רענן ליל"ש שם. ועוד.

(12) ראה – ע"ד ההלכה – עירובין בסופה.

(1) פרשתנו י, א ואילך.

(2) שם, ד.

(3) כפשטות הענין, וכפי' האברבנאל כאן.

(4) רא"ם, גו"א, דבק טוב ועוד כאן.

(5) ראה רע"ב, באר מים חיים ומשכיל לדוד כאן. ולהעיר ממש"נ בתרומת הדשן (צו ו, ד), והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה גו"א. ועד"ו בחטאות הצבור והכהן גדול נאמר (ויקרא ד, יב. שם, כא – נזכרו באברבנאל כאן) והוציא את (כל) הפר אל מחוץ למחנה“.

(6) ראה לעיל (ט, כד), וירא כל העם וירונו, ובפרש"י כתר, רמז (ו, ושבחו). וראה תו"כ עה"פ. ועוד.

און אין וואָס באַשטייט די עבודה – איז דאָס אויך בפשטות: אין מוסיף זיין בתורה ובמצוות, אין לימוד התורה – נגלה דתורה און פנימיות התורה, און אין קיום המצוות בהידור. . וכל זה – מתוך הצפי' והתשוקה וכו' חזקה צו דער גאולה¹⁰ – „אחכה לו בכל יום שיבוא“¹¹, ווי מ'זאָגט עס בכל יום בתפלה: „ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים“, און (בימי החול) – „את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח“. וכמדובר כמ"פ.

(משיחות ש"פ שמיני, מבה"ח וער"ח אייר תנש"א)

10) בל' חז"ל – „צפית לישועה“ (שבת לא, סע"א). וראה רמב"ם הל' מלכים רפ"א: „כל מי שאינו מאמין בו (במלך המשיח), או מי שאינו מזכה לביאתו כו"י. וראה לקו"ש חלק ל' ע' 182³. וש"נ.
11) נוסח „אני מאמין“. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 394.

כללות מעלת שנה זו – שבנ"י נתנו לה את הסימן והשם „הי' תהא שנת נפלאות אראנו“ – שנה שמתחדת בזה שהיא „שמינה“ ומלאה בנסים ונפלאות מהקב"ה שמתרחשים לעיני כולם, (גם) כהכנה לנסים ונפלאות דהגאולה האמיתית והשלימה שבאה תיכף ומיד ממש, „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“¹ – כמדובר ומודגש פעמים רבות במשך השנה.

שבת זו היא גם הספירה ד"מלכות שבגבורה", גילוי מלכא משיחא מתוך גבורת הגלות, ושבת פ' שמיני. . הקשורה במיוחד עם משיח צדקנו – „כנור של ימות המשיח“ הוא מ"שמונה נימין"². . עד שזה מביא מיד את הענין דתשיעי ודעשירי יהי' קדש – השלימות דעשרה בגאולה האמיתית והשלימה („עלי עשור“³), „כנור של עשרה נימין“² (שלמעלה מכנור של שמונה נימין).

ובהדגשה יתירה – מצד זה שמיד בתחלת חודש אייר, בב' אייר, חל

פסוקים מאוחר יותר¹³, לגבי הציווי „ראשיכם אל תפרעו“, ואכן שם הוא אומר בקצרה „אבל אתם אל תערבבו שמחתו של מקום“.

כאן ניתן לומר שהוא מסתמך על דבריו הראשונים, אך בדומה לכך אנו מוצאים גם לפני כן, בסוף פרשת משפטים¹⁴, על הפסוק „ויראו את אלקי ישראל“, שרש"י מפרש „נסתכלו .. ונתחייבו מיתה אלא שלא רצה הקדוש ברוך הוא לערבב שמחת התורה“ – והוא אינו מביא את המשל.

אם כך, מדוע צריך רש"י להביא בפסוקינו את המשל „כאדם האומר לחבירו...“? מה בפסוק זה אינו מובן ללא המשל?

ג. השאלה על התוספת „כאדם האומר לחבירו“

אף אילו נמצא הסבר לכך שרש"י מוכרח להשוות את „שאו את אחיכם מאת פני הקודש“ להעברת המת מלפני הכלה, עדיין אין מובנת ההרחבה בלשונו „כאדם האומר לחבירו“¹⁵ העבר...". רש"י יכול היה לומר בקצרה „כמו שמעבירין את המת מלפני הכלה שלא לערבב את השמחה“ וכדומה?

השאלה תמוהה אף יותר: הביטוי „העבר את המת מלפני הכלה“ מצוי במסכת כתובות¹⁶, ושם אין הוא נכתב כפתגם השגור בפי בני אדם – „כאדם האומר לחבירו“ – אלא כהלכה: „מעבירין את המת מלפני הכלה“. מדוע, אפוא, מוסיף רש"י את המילים „כאדם האומר לחבירו“ ומחליש על ידי כך את תוקף הדברים? במדרש¹⁷ נאמר: „מאת פני הקודש, כאדם

13) פסוק ו.
14) כה, י.
15) ובה גופא, מוסיף רש"י על „אדם האומר“ (כפרש"י ואראו, ל) (להתיבה (ע"ד לשון המדרש שהובא לקמן בפנים) „לחבירו“.
16) ז, א.
17) ויק"ר פ"ב, ד. וראה פסיקתא דר"כ ופסיקתא רבתי פ' אחרי מות.

(* כ"ה בדפוסים שלפנינו. אבל בדפוס א' וב' ורוב כת"י רש"י (שנת"י), וכן ברא"ס. ליתא תיבה זו. וכן ליתא בפסיקתא דר"כ דלקמן הערה 17.

שאומר לחבירו: העבר המת הזה מאת פני האבל הזה. עד מתי אבל זה מצטער“. (גירסא שונה¹⁸: „כאדם .. מלפני אביו עד מתי אביו יראה את בנו מת מלפניו“) – ושם מובן שזהו מנהג העולם בלבד, „כאדם האומר לחבירו“, לעומת הענין בשמחת כלה שזוהי הלכה.

מכך שרש"י אינו מביא את המשל שבמדרש – „כאדם .. העבר המת .. מאת פני האבל .. עד מתי .. מצטער“, שהרחקת המת היא כדי להסיר את הצער של „אבל זה“ (ובדומה לכך – „עד מתי אביו יראה... לפניו“), אלא אומר „כאדם האומר .. מלפני הכלה שלא לערבב את השמחה“, שהרחקת המת היא כדי לא להפריע לשמחת הכלה, שהתחילה לפני כן,

יש לומר: לפי המדרש מכוונות המילים „מאת פני הקודש“ לאהרן¹⁹ – „מאת פני האבל הזה“, אך לפי הפשט הכוונה במילים אלו היא למשכן, ולכן מסביר רש"י שהציווי הוא „שלא לערבב“ את שמחת המשכן.

אך לפי זה תמוה עוד יותר מדוע מחבר רש"י בין שני הענינים – בין ענין של מנהג בלבד, לבין שמחת כלה שזוהו דין?

ד. מדוע אין רש"י מפרש כאן כמקודם – „שמחתו של מקום“?

כן יש להבין: כיון שבאותו ענין מפרש רש"י, כדלעיל, „אל תערבבו שמחתו של מקום“, הוא צריך היה להסביר גם כאן „שאו את אחיכם מאת פני הקודש“ – שלא לערבב שמחתו של מקום מדוע הוא מסביר כאן „שלא לערבב את השמחה“ של הכלה שמשמעותה הפשוטה היא שמחתם של ישראל²⁰?

אי אפשר לתרץ, שכיון ש„מלא כל הארץ

18) תנחומא אחרי ג (בסופו).
19) מתנות כהונה לויק"ר שם. וביפה תואר שם מפרש דקאי על הקב"ה (שכביכול גם הוא מתאבל על מות צדיקים).
20) שהרי הקב"ה – „החתן“ (ראה רש"י תשא לד, א. וראה תוי"כ פרשתנו (ע"ה) ויהי ביום השמיני) „על אותה שעה הוא אומר .. ביום חתונתי“. וראה לעיל הערה 6. וצ"ע ממש"נ לאה"ו (פסוק ו), ואח"כ כל בית ישראל יבנו גו", וברש"י שם „על הכל להתאבל בה“.

כבודו²¹, לא תואיל העברת המת ממקום למקום לכך ששמחת המקום לא תופרע, שהרי הקדוש ברוך הוא נמצא גם „מחוץ למחנה“, ולכן מוכרח רש"י להסביר, שזאת כדי שלא לפגוע בשמחת ישראל – „כלה“. ולעומת זאת הציווי „ראשיכם אל תפרעו“, שלא יעסקו כלל בעניני אבילות, מועיל לכך שגם שמחת המקום לא תפגע.

ובכן, אין להסביר כך. כי אמנם, „מלא כל הארץ כבודו“, אך מובן בפשטות, ש„שמחתו של מקום“ קשורה למקום שעליו אומר הקדוש ברוך הוא, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם²², ששם השראת השכינה בגלוי. ולפיכך צריך להוציא „את אחיכם מאת פני הקודש“ שלא לערב שמחתו של מקום במשכן.

ה. שתי השאלות המתעוררות על פסוק זה

ההסבר לכל האמור לעיל הוא:

בלימוד פסוק זה מתעוררות מיד שתי שאלות – האחת על הפסוק בכלל, והשנית על המילה „אחיכם“. ולכן מצטט רש"י מן הפסוק את המילים „שאו את אחיכם...“, כי מילים אלו (האמירה „שאו וגו'“ בכלל, והמילה „אחיכם“) קשות.

בפסוק בכלל אין מובן: מדוע צריכה התורה בכלל לספר, ובהרחבה, באמצע הענין של שמיני למילואים, כיצד הורה משה למישאל ולאצפן „קרבו שאו... אל מחוץ למחנה“ וכיצד אחר כך „ויקרבו וישאום...“? הרי מובן מאלי, שלא השאירו את הגופות של נדב ואביהוא במשכן, אלא הוציאו אותם, „מאת פני הקודש“. וכדי לספר שצריך היה להוציאם, אל מחוץ למחנה“ צריך היה להיכתב רק חלק זה. כן אין מובנת ההדגשה למישאל ולאצפן „שאו את אחיכם“ – שנדב ואביהוא הם

קרוביהם²³. הרי מכך שכתוב בחלקו הראשון של הפסוק שהם „בני עזיאל דוד אהרן“, הרי יודעים שהם „אחיכם“?

מכך נראה, שדוקא משום היותם קרובים, צריכים הם להוציא את נדב ואביהוא. ואין מובן: (א) מהי החשיבות לפסוק כאן ההדגשה ש„שאו...“ צריך להיעשות על ידי קרובים²⁴? (ב) אכן, מדוע צריך הציווי „שאו“ להיעשות דוקא על ידי קרובים²⁵, והרי, לכאורה, להיפך: כיון שהם קרובים של נדב ואביהוא, משבט לוי, הם קשורים לעבודת המשכן, וחשוב יותר שישארו טהורים ויוכלו להישאר במשכן ולהשתתף בשמחת המשכן בשמיני למילואים, וישאלים יוציאו את נדב ואביהוא, אל מחוץ למחנה“?

(אמנם, בתורה, לא הוזכרה עדיין עבודת הלויים במשכן – היא מוזכרת רק בספר במדבר²⁶ – אך ה„בן חמש“ כבר למד זאת בפירושו²⁷.)

23 כפרש"י לך (יג, ח), ויצא (כט, יב, לא, כג).

24 אף שטעם הדבר (שההתעסקות בקבורה כו' צ"ל ע"י קרובים) מובן בפשטות (וראה ר"פ אמור. אברבנאל כאן) – מ"מ אי"ז ענין הנוגע כאן (בספיר ע"ד ח' למילואים).

25 אבל אין להקשות, דאם צ"ל ע"י קרובים למה לא צוה לאלעזר ואיתמר (שהיו אחים ממש, ומחוייבים להטמא להם*), כדלקמן ר"פ אמור) להוציא אותם אל מחוץ למחנה – כי מפורש תיכף לאח"ז (פסוק ו), ומפאת אהל מועד לא תצאו גו' (וכמדובר כמ"פ, שרש"י סומך על הנאמר באותו ענין (ופרשה) (אפילו אח"כ)). וראה גם נחלת יעקב הובא בשפ"ח כאן. ועוד.

26 במדבר א, ג'ג. שם ג, ה ואילן. בהעלותך ה, ה ואילן. קרח ית, א ואילן.

27 ויחי י, ג. וראה רש"י ויצא כט, לד.

* כמה מפרשים (מפרשי התו"כ. רבותינו בעה"ת) דעת זקנים והדר זקנים) וטור הארזן כאן. וראה רש"י פסוק ו. חזקוני פסוק ז. ועוד) כתבו. שמכיון שביום זה נמשחו ה' להם דין כהן גדול (וברמב"ן (פסוק ו) שה' להם דין כמו משוח מלחמה) –

אבל בפשט"מ אין כה"ג אלא אחד. וכמש"ל (צו ו. סו) „המשוח תחתיו מבני גו'“. ולכן פרש"י בפשיטות (ריש פרשתנו) „אהרן .. בכחונה גדולה, ותו לא. ובפרש"י ר"פ קרח (סו. ו) „ה' אחד .. כה"ג אחד“. ומה שפרש"י (פקודי מ. לא), יום שמיני למילואים הושוו כולם לכהונה – כותנתו רק שוהו לא כלפ"ז (בו ימה"מ) שמשו לבדו ה' כהן (פרש"י תצוה כט. כב. כד). ופשוט. וראה גם רמב"ן ת"ל (בפי הא) דהוראת שעה היתה.

ובכל זה באקומט יעדערער נאָכמער כח פון אַתפּשטותא דמשה⁵ שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובפרט אַז מ'האַט היינט געלייענט אין בית הכנסת שלו. . . און פון דעם בית תפלה ווערט נמשך דער כח אויך מחוץ לבית זה, ביז בכל העולם כולו, אויך אין אַ פינה נדחת (בגשמיות וברוחניות) בעולם, ביז אַז עס ווערט „ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים“⁶, צוזאַמען מיט „מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו“⁷,

– ווי עס ווערט נתקיים מעין זה בזמנים אלו (שנת נסים ושנת אראנו נפלאות) – דער „מקבץ נדחי ישראל“ פון מדינה ההיא בלי הגבלות (ניט ווי ס'איז געווען פריער אַז בכדי אַרויסגיין פון דאָרטן האָט מען געדאַרפט אַנקומען צו אַ יחוס מיוחד און אַ דרישה מיוחדת), און זיי קומען אָן אין ארץ ישראל, אויך אָן הגבלות (ניט ווי ס'איז געווען בזמן לפני זה, כידוע ומפורסם) – וואָס דאָס איז צווישן די גילויים שלמעלה ממדידה והגבלה וואָס קומען פאַר נאָך בסוף זמן הגלות.

ובפשטות:

יעדער איד, אנשים נשים און אפילו טף, האָט די אחריות צו מוסיף זיין אין זיין עבודה צו ברענגען משיח צדקנו בפועל ממש!

דערפון איז פאַרשטאַנדיק, אַז עס האָט קיין אַרט ניט אַז אַנשטאַט אליין טאָן זאָל מען זיך פאַרלאָזן אויף אַנדערע אַדער אַרויפלייגן די אַרבעט אויף אַנדערע – נאָר דאָס איז די עבודה פון כל אחד ואחת, יעדערער דאַרף אליין טאָן זיין עבודה „לשמש את קוני"8 (צוליב וועלכע „אני נבראתי"8), און ס'איז זיכער אַז ער האָט אויף דעם כחות (וואָרום „איני מבקש כו' אלא לפי כחן"9 כנ"ל).

5) זח"ג רעג, א. תקו"ז ת"ס. וראה תניא פמ"ד (סג, א).

6) ישעי' נו, ז.

7) שם, ח.

8) משנה וברייתא סוף קידושין.

9) במדבר"ר פי"ב, ג.

כא

דעם כללות'דיקן אויפטו פון דעם היינטיקן יאָר – אויף וועלכן אידן גיבן דעם סימן און נאָמען "ה' תהא שנת נפלאות אראנו" – אַ יאָר אויסגעצייכנט דערמיט וואָס ער איז "פעט" און אָנגעפילט מיט נסים ונפלאות פון דעם אויבערשטן וואָס קומען פאָר לעיני כולם, (אויך) אַלס הכנה צו די נסים ונפלאות פון דער גאולה האמיתית והשלימה וועלכע קומט תיכף ומיד ממש, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹ – ווי גערעדט און אונטערשטראַכן פיל מאָל במשך דעם יאָר.

* * *

דער שבת איז אויך די ספירה פון "מלכות שבגבורה", גילוי מלכא משיחא מתוך גבורת הגלות, און שבת פ' שמיני . . . וואָס איז פאַרבונדן במיוחד מיט משיח צדקנו – דער "כנור של ימות המשיח" איז פון "שמונה נימין"² . . . ביז אַז דאָס ברענגט גלייך דעם ענין פון תשיעי און פון עשירי יהי' קדש – די שלימות פון עשרה בגאולה האמיתית והשלימה ("עלי עשור"³), "כנור של עשרה נימין"² (שלמעלה מכנור של שמונה נימין).

ובהדגשה יתירה – מצד דעם וואָס גלייך בתחלת חודש אייר, בב' אייר, איז דער יום הולדת פון דעם רבי'ן מהר"ש, וידוע הוראתו ונתינת כח שלו בענין "מלכתחילה אַריבער"⁴ – וואָס ער איז דער דור הששי (פון דעם בעש"ט), חזקה בכפליים, און דערפון קומט מען דערנאָך צום דור השביעי, דור השמיני, ביז דורנו זה – דור התשיעי (ג' פעמים ג' חזקה), וואָס ווערט די הכנה קרובה – בלי הפסק כלל – צו עשירי יהי' קדש בגאולה האמיתית והשלימה.

- (1) מיכה ז, טו.
- (2) ערכין יג, ב. וש"נ.
- (3) תהלים צב, ד.
- (4) אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' תריו.

יותר מכך: כבר לפני כן²⁸ כתב רש"י על ציווי יעקב, שלוי לא ישא את ארונו, "שהוא עתיד לשאת את הארון". ואם לוי לא נשא את ארונו של אביו – מולידו, מפני שמספר דורות לאחד מכן, במשכן, הוא (שבטו) עתיד לשאת את הארון", על אחת כמה וכמה בענייננו, שאין מדובר על אנשים קרובים כל כך²⁹, ובזמן שמחה של השראת השכינה במשכן, בודאי מתאים שהם ישתתפו בשמחת המשכן ולא יוציאו את גופות נדב ואביהוא!

1. "שאו..." – חלק מעבודת המשכן בשמיני למילואים

מפני שתי שאלות אלו מסיק רש"י (א) שהציווי "שאו..." אינו רק לצורך קבורה או הוצאת הגופות מהמשכן, כמובן מאליו, אלא הוא קשור ליום השמיני למילואים³⁰. (ב) יש צורך שפעולה זו תיעשה על ידי "אחיים".

לכן מפרש רש"י, שהציווי "שאו..." הוא כדי "שלא לערבב את השמחה" שהיתה במשכן בשמיני למילואים, ומשום כך מוסיפה התורה, "מאת פני הקודש" – כי הכוונה העיקרית היא שהגופות לא יימצאו בקודש ויפריעו לשמחה, כדלעיל.

ומסיבה זו צריכים לעשות זאת דוקא קרוביהם, משבט לוי, כי הפעולה קשורה לעבודת המשכן. אך אין זו עבודה באופן של פעולה חיובית – שירה וכדומה, אלא בדרך השלילה – הוצאת דברים המפריעים לעבודה כראוי במשכן, בדומה לעבודה של הרמת הדשן והוצאתו מחוץ למחנה³¹.

ואם כך, יוצא, שלא נגרעה השתתפותם של

28 ויחי שם.

29 שמחוייבים להטמא להם (ראה ר"פ אומר).

30 ומש"נ בפסוק שלאח"ז, ויקרבו וישאום גו", יש לומר (נוסף לזה שמכיון שהוכרח לומר "שאו גו", צריך לסיים שקיימו ציווי משה) ע"פ פ"ש" עה"פ, בכנתנם .. למלד שלא נשרפו כו", היינו שמפסוק זה למדין אופן מיתת נדב ואביהוא.

31 לעיל ר"פ צו. וראה שם פרש"י ו, ד"ה והוציא. וראה פרש"י ד"ה ומלקח' (תרומה כה, לח). פרש"י תצוה ל, ז.

מישאל ואלצפן בשמחת חנוכת המשכן, כי עצם הוצאת נדב ואביהוא, "מאת פני הקודש" – היתה השתתפותם בשמחה.

2. "שאו..." – דברי משה, ולא ציווי ה'

אך רש"י אינו יכול להסתפק בקביעה ש"שאו..." היה, "שלא לערבב את השמחה", כי מיד מתעוררת השאלה: אם אין להפריע לשמחת חנוכת המשכן, מדוע עשה כך הקדוש ברוך הוא והעניש את נדב ואביהוא מיד, בלי להמתין עד לאחר השמיני למילואים³²?

השאלה אף חזקה יותר: כבר בסוף פרשת משפטים, כאמור לעיל בסעיף ב', פירש רש"י, שנדב ואביהוא והזקנים, נתחייבו מיתה, אבל "לא רצה הקדוש ברוך הוא לערבב שמחת התורה והמתין לנדב ואביהוא עד יום חנוכת המשכן". כלומר, ב"שמחת התורה" לא רצה הקדוש ברוך הוא לפגוע, ואילו בשמחת, יום חנוכת המשכן" הוא לא נמנע מלפגוע על ידי מיתת נדב ואביהוא. ובמיוחד תמוה כאשר רואים לגבי הזקנים שכדי לא, "לערבב שמחת התורה" דחו זאת לתקופה ארוכה הרבה יותר³³.

וכיצד ניתן, אפוא, לומר שהציווי "שאו..." היה כדי "שלא לערבב את השמחה", בשעה שהקדוש ברוך הוא עצמו עירבב שמחה זו?

על כך אומר רש"י, שלפי פשוטו של מקרא, אמירת משה למישאל ולאצפן "שאו..." לא היתה הלכה, חזרה על ציווי ה', אלא, כאדם האומר לחבירו העבר את המת מלפני הכלה" – זהו נוהג של בני אדם³⁴.

טבעם של בני אדם לעשות ככל האפשר כדי ששמחת כלה לא תופרע, ולכן מעבירים את המת

32 להעיר מקרבן אהרן לתו"כ עה"פ (פרשתנו ט, כד) ו"תצא אש" (פ' כא).

33 ולהתסלקא מה שלא המתין לנדב ואביהוא כאן – כבר ביאר רש"י לפני זה (פסוק ג) מפני, "בקרובי אקדש".

34 ולכן מדגיש רש"י (כאדם האומר לחבירו" – שתוכן אמירת משה למישאל ואלצפן הוא כדיבור בין אדם לחבירו.

מלפני הכלה, ומוליכים אותו בדרך אחרת כדי לא לפגוש את הכלה בדרך, "לבית חתונתה"³⁵, ולא להטריח אותה ללכת בדרך אחרת.

וכך בעניננו: למרות שהקדוש ברוך הוא העניש את נדב ואביהוא במיתה באמצע חנוכת המשכן, כלומר, רצון ה' היה שיהיה ענין של צער בשמיני למילואים – אך למרות זאת רצה משה, ככל שהדבר אפשרי³⁶, ששמחת ישראל לא תופרע, ולכן הוא אמר, "כאדם האומר לחבירו" להרחיק את המתים ממקום השמחה – "העבר את המת מלפני הכלה".

ח. הסיבה לראשיכם אל תפרעו – אל תערבבו שמחתו של מקום

לפי זה מובן בפשטות מדוע הסיבה שמביא רש"י ל"שאו..." היא, "שלא לערבב שמחת הכלה (ישראל), ולא כבענין של "ראשיכם אל תפרעו" שהוא משום, "אל תערבבו שמחתו של מקום":

מיתת נדב ואביהוא נגרמה על ידי "ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם"³⁷, שהקדוש ברוך הוא לא הקפיד על שמחתו כדי להענישם במיתה, ולכן לא ייתכן לומר שצריך להוציאם מהמשכן כדי לא לפגוע ב"שמחתו של מקום", אלא מפני רצונו של משה שלא לפגוע בשמחת ישראל. הוא אמר, "שאו...", "כאדם האומר לחבירו העבר את המת מלפני הכלה", כאמור לעיל.

לעומת זאת ציווי משה לאהרן ובניו על "ראשיכם אל תפרעו" (א) לא היה "כאדם האומר לחבירו", אלא זוהי הלכה שמסר משה בשם ה'³⁸, ככל הלכות התורה. (ב) אין מדובר על מות נדב ואביהוא, אלא על האיסור על אהרן ובניו להביע אבילות במשכן,

וכאן הסיבה היא, "אל תערבבו שמחתו של מקום": "שמחתו של מקום" בחנוכת המשכן קשורה לעבודת אהרן ובניו ביום זה במשכן, ולא ייתכן שבאותו יום הם יפעלו בסתירה ל"שמחתו של מקום"³⁹.

ט. התמיהה על סברות משה ואהרן לגבי שעיר ראש חודש

ענין נוסף נלמד מהמשל, "כאדם האומר לחבירו העבר את המת מלפני הכלה":

כשם שבמשל אין מבטלים את האבילות אלא מרחיקים את המת ממקום הכלה והשמחה, כך בעניננו, לא בטלה אנינות אהרן ובניו, אלא אסור היה הדבר להיראות במקום השמחה. ולפי זה יובן ענין תמוה ביותר בפרשתנו:

כאשר שמע משה ששרפו את "שעיר החטאת (של ראש חודש)"⁴⁰, ושאהרן ובניו לא אכלו זאת כשתי החטאות האחרות, נאמר⁴¹: "ויקצוף .. לאמר מדוע לא אכלתם את החטאת..." אך כאשר אהרן ענה לו, "הן היום הקריבו את חטאתם... לפני ה' ותקראנה אותי כאלה ואכלתי... הייטב בעני ה'", אז – "וישמע משה וייטב בעיניו".

מדוע סבר אהרן שיש הבדל בין החטאות השונות? על כך מסביר רש"י⁴², שטענתו היתה: "אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות".

ותמוה מאד: ההבדל בין קדשי שעה לבין קדשי דורות צריך להיות מובן בפשטות, וכיצד ייתכן שרק עתה חידש זאת אהרן למשה? ויותר מכך: מדוע היה למשה ברור כל כך שאין הבדל בין קדשי שעה לבין קדשי דורות, עד כדי כך שכאשר שמע, "והנה שורף", נאמר מיד⁴³, "ויקצוף"⁴⁴?

(39) ראה רא"ם עה"פ.

(40) לקמן פסוק טו וברש"י.

(41) שם, ואילך.

(42) שם, יט. וראה פרש"י שם, טז. – וראה לקו"ש חכ"ז

ע' 66 ואילך.

(43) שמוה מובן שא"פ לתרץ שטמשה השווה זה לפסח מצרים ופסח דורות שבכו"כ דינים שווים הם (ראה פרש"י בא

בלילה זה, וגם מחר לא יבוא משיח צדקנו, וגם מחרתיים לא יבוא משיח צדקנו, רחמנא ליצלן!!

גם כשצועקים "עד מתי" – ה"ז מפני הציווי כו', ואילו היו מתכוונים ומבקשים וצועקים באמת, בודאי ובודאי שמשיח כבר הי' בא!!

מה עוד יכולני לעשות כדי שכל בני ירעישו ויצעקו באמת ויפעלו להביא את המשיח בפועל, לאחרי שכל מה שנעשה עד עתה, לא הועיל, והראי', שנמצאים עדיין בגלות, ועוד ועיקר – בגלות פנימי בעניני עבודת השם.

הדבר היחידי שיכולני לעשות – למסור הענין אליכם: עשו כל אשר ביכלתכם – ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון – להביא בפועל את משיח צדקנו תיכף ומיד ממש!

ויה"ר שסוכ"ס ימצאו עשרה מישראל ש"יתעקשו" שהם מוכרחים לפעול אצל הקב"ה, ובודאי יפעלו אצל הקב"ה – כמ"ש¹ "כי עם קשה עורף הוא (למעליותא², ולכן) וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו" – להביא בפועל את הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

וכדי למהר ולזרו עוד יותר ע"י הפעולה שלי – אוסיף ואתן לכאו"א מכם שליחות מצוה ליתן לצדקה, ומגדולה צדקה שמקרבת את הגאולה³.

ואני את שלי עשיתי, ומכאן ולהבא תעשו אתם כל אשר ביכלתכם.

ויה"ר שימצא מכם אחד, שנים, שלשה, שיטכסו עצה מה לעשות וכיצד לעשות, ועוד והוא העיקר – שיפעלו שתהי' הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, תיכף ומיד ממש, ומתוך שמחה וטוב לבב.

(משיחת אור ליום ועש"ק פ' שמיני, כ"ח ניסן תנש"א)

(1) תשא לד, ט.

(2) ראה שמו"ר ספמ"ב. הובא בתו"א מג"א קכג, סע"ב. לקו"ת בלק סז, ד.

(3) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ז.

אחינו בני ישראל שיצאו זה עתה (ויוצאים כעת) ב"יציאת מצרים", מ"מצרים" (מלשון מיצרים וגבולים)⁶ דהמדינה ההיא, בדוגמת כפי שהי' ביציאת מצרים בפעם הראשונה, ש"וינצלו את מצרים"⁷, עד ש"אף מה שלא היו שואלים היו נותנים להם"⁸, וגם את הדברים הגנוזים⁹.

... ויהי רצון שהקב"ה יעזור לכאו"א מישראל שיהי' לו את ה"עינים לראות ו(במילא) אזנים לשמוע" ו"לב לדעת"¹⁰ – לראות את "המסות הגדולות אשר ראו עיניך האותות והמופתים הגדולים ההם"¹¹, את הנסים הגלויים שקורים בכל יום,

ובפרט שעומדים כבר לאחר "ארבעים שנה"¹² במדבר העמים (דגלות), במצב של "ארבעים שנה) אקוט בדור"¹³, ואוחזים כבר ב"יבואן אל מנוחתו"¹⁴, בארץ הקודש וירושלים¹⁵, עד "שלם", שלימות המנוחה – בגאולה האמיתית והשלימה,

ומובן א"כ, שבנ"י מוכנים כבר לכך, ויש להם כבר את ה"לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע" [כפי שהי' בשנת הארבעים לאחר יציאת מצרים, שכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות].

ב.

ע"פ האמור לעיל ע"ד הדגשת ענין הגאולה (במיוחד) בזמן זה – מתעוררת תמיהה הכי גדולה: היתכן שמבלי הבט על כל הענינים – עדיין לא פעלו ביאת משיח צדקנו בפועל ממש?! . . . דבר שאינו מובן כלל וכלל!

ותמיהה נוספת – שמתאספים עשרה (וכו"כ עשירות) מישראל ביחד, ובזמן זכאי בנוגע להגאולה, ואעפ"כ, אינם מרעישים לפעול ביאת המשיח תיכף ומיד, ולא מופרך אצלם, רחמנא ליצלן, שמשיח לא יבוא

ולאידך גיסא: אם כל כך ברור היה למשה שקדשי שעה וקדשי דורות זהים, כיצד ייתכן, שבמספר מילים, "אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות"⁴⁵ כבר שכנע אהרן את משה ומיד, "וישמע משה וייטב בעיניו"?

ג. שמחתו של מקום – דוקא ליד המזבח

ההסבר לכך הוא: משה סבר, שאהרן ובניו הורשו לאכול את המנחה וכדומה באנינות⁴⁶ מאותה הסיבה של הציווי, "ראשיכם אל תפרעו" – כדי שלא לפגוע בשמחתו של מקום, ובכך אין הבדל אם מדובר בקדשי שעה או בקדשי דורות. ולכן, "ויקצוף" – כי לדעת משה פגעו על ידי שריפת החטאת בשמחתו של מקום.

על כך ענה אהרן, הן .. הקריבו את חטאתם .. לפני ה' .. ואכלתי חטאת היום הייטב... – בכך הוא הדגיש שדוקא ההקרבה היא, לפני ה'"ממש, ולא אכילת החטאת, אשר צריכה, אמנם, להיות, במקום קדוש .. תוך הקלעים"⁴⁷, אך לא ליד המזבח – "לפני ה'"⁴⁸. "שמחתו של מקום" היתה בעיקר ליד המזבח, ששם, ותצא⁴⁹ אש מלפני ה'...⁵⁰, ויש

יב, יד. שם, יז. ועוד, ו"עד" בכמה דינים (וראה לקמן ע' 117 ואילך – ס"ד וס"ו) – כי מכיון שפשוט יש סברא לחלק ביניהם לא ה' משה ותקצף עליהם בשביל שטעו ע"י סברא. 44 היפך הנהגת משה כלפי בני"י שסבל תלונות בני"י כו"כ פעמים ולא קצף עליהם. ולהעיר, שמה שרק בפ' מטות (לא, כא) פרש"י, "בא לכלל כעס בא לכלל טעות", מוכח, שבפרשתנו אין הכרח שהי' כעס המביא לידי טעות. וראה לקמן שם.

45 ובפרט שלא אמר אהרן דבר בודאות, אלא רק שאין הכרח (אם שמעת .. אין לך להקל") שדין קדשי שעה ודין קדשי דורות שוה.

46 שם, יב וברש"י.

47 לשון רש"י שם, יד (לענין מנחה). וראה שם, יז וברש"י.

48 להעיר מובחים (סג, א. ושי"ג), הקיפו עכו"ם כו' נכנסים (להיכל) ואוכלים שם קדשי קדשים". אבל מובן שלכתחילה אין אוכלים בהיכל. וראה (הקס"ד) בגמ' שם: דאין אדם אוכל במקום רבו.

49 פרשתנו ט, כד. – וזה פעל גם שמחת בני"י, וירורו" (ראה לעיל הערה 6).

50 ראה גם קרבן אהרן לתו"כ שחובה לעיל הערה 20.

לומר, שמשום כך התבטאה שמחת חנוכת המשכן בריבוי קרבנות על המזבח. וכיון שהאנינות לא בטלה, אלא שאסור להראות אבילות במקום השמחה – "העבר .. מלפני הכלה" – טען אהרן, שההוראה, "אל תערבבו שמחתו של מקום" היא רק לגבי עבודות הנעשות לפני ה', ליד המזבח, אך לא לגבי אכילת קדשים שחובתם בתוך הקלעים, אך לא דוקא ליד המזבח.

והדיתר לאכול את המנחה ושתי החטאות האחרות באנינות לא היה כדי שלא לערבב שמחתו של מקום, אלא הוראת שעה, ולפיכך – "אם שמעת... בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות".

יא. ההוראה: גם, ניקוי העולם צריך להיעשות על ידי, לוי

אחת מההוראות הרבות שניתן ללמוד מפירוש רש"י זה היא:

ידועים דברי הרמב"ם⁵¹, שכל אחד יכול להיות כשבת לוי על ידי כך ש,גדבה רוחו .. להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבודו .. ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים...".

ומישהו עלול לחשוב, שבהיותו בדרגה של "לוי" ואף יותר מכך, "נתקדש קדש קדשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו"⁵² עליו לעסוק רק בעניני טוב וקדושה. וכאשר מגיעים לענין של "לאפרושי מאיסורא", הוא טוען, שאין לו קשר עם ענינים שאינם, "קדש" – ותפקיד זה מוטל על "ישראלים" העוסקים ב"חשבונות הרבים".

על כך נלמדת ההוראה, שאדרבה: כיון ש,העבר את המת מלפני הכלה" חשוב לצורך שמחת המשכן, הרי צריך דבר זה להיעשות דוקא על ידי, אחיכם" – לויים.

וכך בעבודת כל אחד ואחד לעשיית העולם למשכן ו,דירה לו יתברך": כיון שהעולם אינו יכול להיות דירה לקדוש ברוך הוא אלא אם כן

51 הל' שמיטה ויובל בסופן.

52 לשון הרמב"ם שם.

ינקוהו „שלא יהיה שום לכלוך וטינוף ח"ו"⁵³,
 לכן גם עבודה זו היא חלק מעשיית הדירה –
 עבודת המשכן – ודרוש לשם עשייתה לוי⁵⁴,
 אשר „גדבה רוחו .. להבדל לעמוד לפני ה'
 לשרתו".

ועל ידי כך ש„מנקים" את העולם באמצעות

(53) לקו"ת בלק ע, ג. ובכ"מ.

(54) להעיר ממה שנתבאר (לקו"ש חלק י"ט ע' 319)
 שבערכם זה לוח – כהנים הוא מצב (עבודה) של אתהפכא,
 וליום – אתכפיא (שלכן גם כפשוטו, כהן מובדל מטומאה

סור מרע, מצוות לא תעשה – ומסדרים בו „כלים
 נאים" – באמצעות ועשה טוב, מצוות עשה –
 הוא נעשה דירה מתאימה למלך מלכי המלכים
 הקדוש ברוך הוא, וזה יהיה בגלוי לעתיד
 לבוא⁵⁵, בביאת משיח צדקנו, בקרוב ממש.

(משיחות ש"פ שמיני תשל"ו,

מוצש"ק פ' שמיני תשל"ט)

– אסור לטמא א"ע (ר"פ אמור) ולצאת לחו"ל (רמב"ם הל'
 אבל פ"ג הי"ג. טושו"ע יו"ד סו"ס סטט), משא"כ לוי).
 (55) ראה בכ"ז לקו"ת שם.

ובזיון שלו:

בימי הפורים ולאחרי זה עדיין לא ידעו מה יהי' ההמשך, עד היכן
 יבזו ויזיקו אותו, כמה חזק הוא ישאר, כמה הוא יצטרך להודות ולשלם,
 ואיך הוא ימלא אחר כל הדברים, או שהדברים יתבצעו ע"י אחרים;
 אח"כ בימי חודש ניסן, בימי הפסח – יצאו „בכוריהם" בנזיפה חזקה
 ובהחלטה למסקנא ותנאים חזקים (נוסף על ההוראות שלפני זה) איך
 „סאדאם" צריך לנהוג, וגם לראות ולוודא שהוא יקיים אותם: לשחרר
 את השבויים, להשיב את אשר לקח, ולשלם על הנזקים וההיזקות
 שעשה כעת (וגם על מה שעשה בעבר),

ובהמשך ימי החודש, עד הימים האחרונים של החודש, ניתוסף עוד
 יותר בהנס – שהוא הסכים להכל, וללא שום ניגוד ומלחמה,

ועד שהוא גילה כספים ורכוש שהחביא (ועד עתה לא ידעו כלל
 שהיו בידו).

. . . ענין נוסף בהמאורעות בזמן האחרון שרואים בהם נסים
 ונפלאות – הוא היציאה של ריבוי יהודים ממדינה ההיא, שהיא בדוגמת
 יציאת מצרים:

לאחרי ריבוי שנים של הנהגה באופן אחר לגמרי, שבהם יהודים לא
 יכלו לצאת משם – הרי דוקא בשנה זו ובשנה שלפני' פתחה מדינה זו
 את שערי' לתת ליהודים [ארויסלאַזן אידן] לנסוע לארץ הקודש [ואפילו
 אם, מאיזו סיבה שתהי', התעכב חלק מהם במדינות אחרות לפי שעה
 (בארצות הברית או אוסטרלי' וכיו"ב) בקרוב הם יגיעו (ברצון שלם
 ומתוך שמחה וטוב לבב) לארץ הקודש, יחד עם משפחותיהם].

ועד שהמדינה עצמה מסייעת להם לצאת, בדוגמת כפי שהי' ביציאת
 מצרים, שתכליתה הי' ללכת לארץ הקודש (והבאתי אתכם אל הארץ
 גו'⁵), כולל גם – סיוע מהדברים הגנוזים של „מצרים", שמנצלים גם את
 זה, עד שחלק מזה – וגם מכספים אחרים דמדינות אחרות – מגיע לבנ"י,

לזכות

כ"ק אדוננו מזרנו זרבינו

מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מזרנו זרבינו מלך המשיח

לְעוֹלָם וָעֶד

הוספה

בשורת הגאולה

יט.

„כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“¹:

יעדערער קען זען בגלוי ווי די נסים פון יציאת מצרים שפיגלען זיך אָפּ איצטער אין דעם נצחון בימינו אלו – סיי אין דעם עצם נצחון און סיי אין דעם זמן ווען דאָס קומט פאַר, ובמיוחד – אין די ימים זכאין פון חודש ניסן:

. . . נאָך פאַר חג הפסח – איז געווען דער „למכה מצרים בבכוריהם“², אז די „בכורים“ פון אומות העולם³ (כולל פון מדינת מצרים און די מדינות ערביות הסמוכות לה) – כפי החלטת באי כחם אין די „יוניטעד ניישענס“ – האָבן מלחמה געהאַט און געשלאָגן „מצרים“, אַ צורר היהודים, (מצרים מלשון⁴) „מיצר“ לישראל ר"ל,

וביום הפורים שנה זו – „שנת אראנו נפלאות“ – איז געווען דער נצחון (ווי די אוה"ע האָבן מכריז געווען), און זיין מפלה, באופן פון „למכה גו“ (ניט „להורג“), און דוקא דורך ניט־אידן (בכוריהם), וועלכע האָבן אים נוזף און מבזה געווען, און מכריח געווען אַז ער דאַרף חרטה האָבן פון פעולותיו עד אז,

און ער האָט געמוזט מודה זיין און אָננעמען און מקיים זיין די אַלע ציוויים והוראות און פאָדערונגען וואָס ער האָט באַקומען פון „בכוריהם“: באַפרייען אַ טייל פון די מלחמה־געפאַנגענע, און אויך מקיים זיין די אַנדערע זאַכן וואָס מ'האַט פון אים געפאָדערט.

(1) מיכה ז, טו.

(2) תהלים קלו, י. וראה מדרש תהלים שם. רש"י ומצוד"ד שם.

(3) והרי כל המלכיות נקראות על שם מצרים (ב"ר פט"ו, ד).

(4) ב"ר שם.

שלימות המנוחה – בגאולה האמיתית והשלמה,

איז פאַרשטאַנדיק, אַז אידן זיינען שוין דערצו גרייט, און האָבן שוין דעם „לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע“ [אַזוי ווי ס'איז געווען בארבעים השנה נאָך יציאת מצרים, וואָס כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות].

(משיחת אור ליום ד' פ' שמיני, כ"ו ניסן תנש"א)

„כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“¹:

כאו"א יכול לראות בגלוי שהנסים דיציאת מצרים משתקפים כעת בהנצחון בימינו אלו – הן בעצם הנצחון והן בזמן בו הוא התרחש, ובמיוחד – בימים זכאין דחודש ניסן:

. . . עוד לפני חג הפסח – אירע ה„למכה מצרים בבכוריהם“², שה„בכורים“ דאומות העולם³ (כולל ממדינת מצרים ומדינות הערביות הסמוכות לה) – כפי החלטת באי כחם ב„אומות המאוחדות“ („יוניטעד ניישענס“) – נלחמו והיכו את „מצרים“, צורר היהודים, (מצרים מלשון⁴) „מיצר“ לישראל ר"ל,

וביום הפורים שנה זו – „שנת אראנו נפלאות“ – אירע הנצחון (כפי שהכריזו אוה"ע), והמפלה שלו, באופן ד„למכה גו“ (לא „להורג“), ודוקא באמצעות אינם־יהודים (בכוריהם), אשר נזפו בו וביזו אותו, והכריחו אותו להתחרט על פעולותיו עד אז,

הוא הוכרח להודות ולקבל ולקיים את כל הציוויים וההוראות והדרישות שניתנו לו מ„בכוריהם“: לשחרר חלק משבויי־המלחמה, וגם לקיים את יתר הדברים שדרשו ממנו.

ואח"כ ה' ההמשך בזה – בחודש ניסן, ובו גופא – בימי הפסח, „זמן חירותנו“ – ש„בכוריהם“ בה„יוניטעד ניישענס“ המשיכו בניזיפה

און דערנאָך איז געווען דער המשך בזה – אין חודש ניסן, און דעמולט גופא – בימי הפסח, „זמן חירותנו“ – אַז „בכוריהם“ אין די „יוניטעד ניישענס“ האָבן ממשיך געווען אין דער נזיפה ובזיון שלו:

בימי הפורים ולאחרי זה האָט מען נאָך ניט געוואוסט וואָס וועט זיין דער המשך, ווי ווייט מ'וועט אים מבזה ומזיק זיין, ווי שטאַרק ער וועט בלייבן, וויפל ער וועט דאַרפן מודה זיין און אָפּצאָלן, און ווי ער וועט דאָס אַלץ אָננעמען, אָדער דאָס וועט זיין דורך אַנדערע; דערנאָך בימי חודש ניסן, בימי הפסח – זיינען „בכוריהם“ אַרויס מיט אַ נזיפה חזקה און אַ החלטה למסקנא ותנאים חזקים (נוסף אויף די הוראות שלפני זה) ווי סאַדאָם דאַרף זיך אויפפירן, און אויך זעען און פאַרזיכערן אַז ער זאָל דאָס מקיים זיין: באַפרייען די שבויים, אומקערן דאָס וואָס ער האָט צוגענומען, און אפּצאָלן פאַר די נזקים און היזקות וואָס ער האָט איצטער געטאָן (און אויך אויף דעם וואָס ער האָט פריער געטאָן).

ובהמשך ימי החודש, ביז אין די לעצטע טעג פון דעם חודש, איז אין דעם נס צוגעקומען נאָכמער – אַז ער האָט דערצו אַלץ מסכים געווען, און אַן קיין ווידערשטאַנד און מלחמה,

ביז אַז ער האָט מגלה געווען געלטער און רכושים וואָס ער האָט באַהאַלטן (און ביז איצטער האָט מען גאָר ניט געוואוסט אַז ער האָט דאָס געהאַט).

. . . נאָך אַן ענין אין די געשעענישן בומן האחרון אין וועלכן מ'זעט נסים ונפלאות – איז די יציאה פון אַ ריבוי אידן ממדינה ההיא, וועלכע איז בדוגמת יציאת מצרים:

לאחרי אַ ריבוי שנים פון אַ הנהגה באופן אחר לגמרי, אין וועלכע אידן האָבן פון דאָרטן ניט געקענט אַרויסגיין – איז דוקא בשנה זו ובשנה שלפני האָט די מדינה אויפגעעפנט אירע טירן צו אַרויסלאָזן אידן זיי זאָלן גיין אין ארץ הקודש [און אפילו אויב, מאיזה סיבה שתהי', האָבן אַ טייל פון זיי זיך מתעכב געווען אין אַנדערע מדינות לפי שעה (אין ארצות הברית אָדער אוסטרעליא וכיו"ב) וועלן זיי בקרוב זיך

איבערטראָגן (ברצון שלם ומתוך שמחה וטוב לבב) אין ארץ הקודש, צוזאַמען מיט זייערע משפחות].

און ביז אַז די מדינה אַליין איז זיי מסייע צו אַרויסגיין, בדוגמא ווי ס'איז געווען ביציאת מצרים, וואָס תכליתה איז געווען צו גיין אין ארץ הקודש (והבאתי אתכם אל הארץ גו'6), כולל אויך – סיוע פון די דברים גנוזים פון „מצרים“ (כנ"ל), אַז מ'נוצט דאָס אויך, ביז אַז אַ טייל דערפון – און אויך פון אַנדערע געלטער פון אַנדערע מדינות – קומט אַן צו אידן, אחינו בני ישראל וואָס זיינען ערשט אַרויס (און גייען איצט אַרויס) „ביציאת מצרים“, פון „מצרים“ (מלשון מיצרים וגבולים6) פון מדינה ההיא, בדוגמא ווי ס'איז געווען ביציאת מצרים בפעם הראשונה, אַז „וינצלו את מצרים“7, ביז אַז „אף מה שלא היו שואלים היו נותנים להם“8, און אויך די דברים גנוזים9.

. . . ויהי רצון אַז דער אויבערשטער זאָל העלפן יעדער איד ער זאָל האָבן די „עינים לראות ו(במילא) אזנים לשמוע“, און „לב לדעת“10 – צו זען „המסות הגדולות אשר ראו עיניך האותות והמופתים הגדולים ההם“11, די נסים גלויים וואָס קומען פאַר בכל יום,

ובפרט אַז מ'האַלט שוין נאָך די „ארבעים שנה“12 זיין במדבר העמים (פון גלות), אין אַ מצב פון „(ארבעים שנה) אקוט בדור“13, און מ'האַלט שוין באַ „יבואון אל מנוחת“14, אין ארץ הקודש וירושלים15, ביז „שלם“,

(5) וארא ו, ח.

(6) ראה תו"א וארא נז, ב ואילך. בשלח סד, א-ב. יתרו עא, ג ואילך. ובכ"מ.

(7) בא יב, לו.

(8) פרש"י שם, ממכילתא עה"פ.

(9) ראה שמו"ר פי"ד, ג. ועוד.

(10) תבוא כט, ג.

(11) שם, ב.

(12) ולהעיר שכבר עברו ארבעים שנה מעת הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר בשנת

ה'שי"ת, כמדובר כמ"פ.

(13) תהלים צה, י.

(14) שם, יא.

(15) פרש"י שם.